

ste. Grundskolerne befinder sig omkring gennemsnittet, hvilket Rambøll forklarer med, at grundskolernes andel af det samlede antal institutioner, der har besvaret spørgeskemaet, er meget højt. Derved får grundskolerne en meget stor vægt i det samlede resultat. Materialet for universiteterne er for spinkelt til at drage konklusioner på dette punkt.

Rambøll påpeger, at det kan være strukturelle årsager, der ligger bag forskellene mellem institutionstyperne. Således kan et 3-årigt uddannelsesforløb på et gymnasium være en bedre ramme for elevengagement i undervisningsmiljøet, end et korterevarende studieforløb afbrudt af praktikperioder. Imod denne forklaring taler dog den relativt høje andel af erhvervsskoler, der har udarbejdet en UMV.

For at perspektivere lovens reelle effekt har Rambøll spurgt uddannelsesstederne om og i givet fald i hvilket omfang, de inden for de seneste tre år har beskæftiget sig med aktiviteter til gavn for undervisningsmiljøet, der *ikke* udspringer af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø. Denne forespørgsel gav angiveligt næsten 1.400 kommentarer.

Kommentarerne er meget forskellige og relaterer sig til såvel specifikke som generelle tiltag på uddannelsesinstitutionen. Blandt kommentarerne til det fysiske undervisningsmiljø nævnes eksempler som oprettelse af en foldevæg og køb af nye stole. For det psykiske undervisningsmiljø nævnes trivselsundersøgelser og anti-mobbepolitikker, og for det æstetiske undervisningsmiljø nævnes bl.a. kulturelle arrangementer og udsmykning.

Rambøll vurderer i den forbindelse, at de fleste af de nævnte aktiviteter faktisk omfatter forhold, der *hører* under lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, men skolelederne opfatter det altså anderledes. Ledernes svar indikerer, at arbejdet med undervisningsmiljøet er en central del af mange uddannelsessteders hverdag, og at dette arbejde også sker på uddannelsessteder, hvor man ikke har udarbejdet en UMV.

Elevinvolvering

Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø forudsætter, at eleverne og de studerende medvirker til og samarbejder med uddannelsesstedets ledelse om at tilvejebringe og opretholde et godt undervisningsmiljø, herunder ved udarbejdelsen af undervisningsmiljøvurderinger. Loven bygger således på den opfattelse, at et godt

undervisningsmiljø ikke kun er et ledelsesanliggende, men kræver engagement og medvirken fra elever og studerende.

Langt de fleste ledere (81%) på skoler, der har udarbejdet en UMV, svarer, at eleverne eller de studerende har været involveret i udarbejdelsen. Alligevel er der 16% af lederne på de uddannelsessteder, der har udarbejdet en UMV, der svarer, at eleverne eller de studerende ikke har været involveret i udarbejdelsen (3% siger *ved ikke*). Disse tal forundrer, fordi der kun i meget begrænset omfang kan være saglige forklaringer på manglende elevinvolvering i udarbejdelsen af undervisningsmiljøvurdering.

Som årsag til undladelse af elevinvolvering oplyser nogle ledere endvidere, at der på grund af elevernes lave alder eller hyppige holdudskiftning ikke var nogen elever, der var i stand til at udfylde rollen som undervisningsmiljørepræsentanter.

Analysen viser i øvrigt den interessante indikation, at involvering af elever i udarbejdelsen af undervisningsmiljøvejledninger (UMV) efter ledernes vurdering er medvirkende til at etablere en proces, hvor elevopmærksomhed på undervisningsmiljø og læring øges. Der er ifølge undersøgelsen en klar tendens til, at ledere på uddannelsesinstitutioner, hvor elever har været inddraget i udarbejdelsen af UMV'en, er mere positive end ledere på institutioner, der ikke har udarbejdet UMV med elevinvolvering, i vurderingen af i hvilken grad udarbejdelsen af UMV'en har øget elevernes og de studerendes opmærksomhed på vigtigheden af et godt undervisningsmiljø.

Tilgængelighed af udarbejdede UMV'er

Når et uddannelsessted har udarbejdet en UMV, skal den i henhold til loven gøres »tilgængelig på uddannelsesstedet for elever og studerende og andre interesserede«. Vurderingen forudsættes endvidere gjort tilgængelig på skolens eller institutionens hjemmeside på internettet efter reglerne i lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne mv.

Ifølge undersøgelsen oplyser ca. 75% af de ledere, der har besvaret spørgsmålet, at UMV'en er tilgængelig på institutionen for elever, mens 16% angiver, at den er offentliggjort på uddannelsesstedets hjemmeside.

Det tager åbenbart nogen tid for uddannelsesstederne at lægge den færdige UMV på internettet. I hvert fald oplyser andre 43% af lederne,